

Wat te doen na een overlijden?

Informatie voor nabestaanden

Beste lezer

Het overlijden van iemand die je kent – je partner, ouder, kind, familielid, vriend ... – is een ingrijpende gebeurtenis. Tegelijk met je verdriet moet je een hele reeks administratieve formaliteiten in orde brengen.

In deze brochure vind je een kort overzicht van wat je kan of moet doen als je geconfronteerd wordt met een overlijden op een van onze campussen. Heb je vragen, wens je meer informatie of zoek je hulp? Naast de contactadressen voor praktische hulp geven we ook mee waar je terecht kan voor psychologische en spirituele ondersteuning.

We proberen deze brochure zo actueel mogelijk te houden. Toch kunnen sommige gegevens intussen veranderd zijn. Aarzel niet om bij onduidelijkheden contact op te nemen met het mortuarium waar je dierbare ligt opgebaard (contactgegevens op p. 4), het palliatief supportteam (zie p. 28), de medewerkers van de consultatie palliatieve zorg (zie p. 28), de Sociale dienst (zie p. 29) of de dienst Levensbeschouwelijke zorg (zie p. 30).

We bieden jou en je familie onze deelneming aan en wensen je veel sterkte in deze moeilijke tijd.

Heb je een fout gezien in een brochure?
Meld het ons via zas.be/fout-in-brochure

Laatste groet	01
Aangifte	02
Te contacteren instanties na een overlijden	03
Orgaandonatie	04
Lichaam voor wetenschappelijk onderzoek	05
Uitvaart	06
Te contacteren instanties na de uitvaart	07
Regelingen i.v.m. kinderen	08
Erfenis	09
Ondersteunende diensten bij ZAS	10
Andere ondersteunende diensten	11

Laatste groet

Onmiddellijk na het overlijden kan je in overleg met de verpleegafdeling een laatste groet brengen aan de overledene.

Nadien kan je je dierbare in het mortuarium van het ziekenhuis groeten na telefonische afspraak.

- **ZAS Augustinus**
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel.: **03 443 45 59**
Maandag t.e.m. vrijdag: 13.30 tot 18.30 uur
Zaterdag, zondag en feestdagen: 12.30 tot 17.30 uur
- **ZAS Cadix, ZAS Elisabeth, ZAS Hoge beuken, ZAS Joostens, ZAS Palfijn, ZAS Paola, ZAS PVT Antwerpen, ZAS PZ Stuivenberg en ZAS UKJA**
→ mortuarium ZAS Middelheim, zie hieronder
- **ZAS Middelheim**
Lindendreef 1
2020 Antwerpen
tel. **03 280 48 06**
Maandag t.e.m. vrijdag: 13.30 tot 15.30 uur
Zaterdag: 13.30 tot 16 uur
Zondag en feestdagen: 9.30 tot 11 uur

- **ZAS Sint-Jozef**
→ mortuarium ZAS Augustinus, zie linkerpagina
- **ZAS Vincentius**
Sint-Vincentiusstraat 20
2018 Antwerpen
tel. **03 285 20 79**
Maandag t.e.m. vrijdag: 13.30 tot 18.30 uur
Zaterdag, zondag en feestdagen: 10 tot 14 uur

Aangifte

In Vlaanderen verloopt de aangifte van het overlijden bij de burgerlijke stand digitaal, door de arts die het overlijden vaststelt. De arts vult op het digitale platform eLys de overlijdensverklaring in, waarna de gegevens automatisch beschikbaar zijn voor de uitvaartondernemer en het gemeentebestuur.

De digitale aangifte door de arts is van toepassing voor elke persoon die in Vlaanderen overlijdt, dus ook als die persoon niet in Vlaanderen gedomicilieerd is.

02

Te contacteren instanties na een overlijden

Uitvaartondernemer

In België is het transporteren, bewaren en behandelen van het stoffelijk overschot strikt gereguleerd. Er komt heel wat bij kijken, waardoor het bijna onmogelijk is om zonder een uitvaartondernemer te werken.

Je kan een uitvaartondernemer contacteren naar vrije keuze. Een lijst van uitvaartondernemers per gemeente vind je op **inmemoriam.be** of via de verzekeraar waarbij de overledene een uitvaartverzekering heeft afgesloten. De verzekeringsinstelling doet dan het nodige om de uitvaart te regelen en te bekostigen zoals is vastgelegd in de polis.

De kosten voor een uitvaart kunnen erg oplopen. Bespreek vooraf met de uitvaartondernemer de verschillende mogelijkheden en prijzen. Zo kan je een realistische keuze en duidelijke afspraken maken.

De uitvaarndernemer kan onder andere instaan voor:

- het vervoer
- het toedienen van de laatste zorg (wordt in het ziekenhuis door de verpleging gedaan)
- de opbaring van het lichaam (bij overlijden in het ziekenhuis kan het lichaam ook overgebracht worden naar het mortuarium van het ziekenhuis)
- de organisatie van de begraafing of crematie en van de uitvaartplechtigheid:
  - druk van rouwbrieven en bidprentjes
  - reservatie van kerk, aula, crematie ...
  - contact met begraafplaatsen
  - contact met dagblad voor rouwadvertentie
  - reservatie koffietafel
  - bestelling bloemen, muziek, enz.

De uitvaartondernemer geeft via het digitale platform eLys de nodige informatie door en ontvangt via die weg de afgeleverde toestemming tot begraven of crematie. Ook de eventuele wilsbeschikking is via eLys ter beschikking, zodat de uitvaart zeker overeenstemt met de wensen van de overledene.

Wilsbeschikking?

Een wilsbeschikking kan de wensen van de overledene omvatten betreffende begraven, cremieren, afstaan van organen (zie p. 14) of ter beschikking stellen van het lichaam voor wetenschappelijk onderzoek (zie p. 14).

Als de overledene bij de dienst bevolking van zijn/haar woonplaats het bestaan van die wilsbeschikking liet noteren in het rijksregister, is daar een attest van. Een zelfgeschreven wilsbeschikking van de overledene (bijvoorbeeld in het kader van een testament) is evenwaardig aan een wilsbeschikking in het rijksregister als die gedateerd en ondertekend is door de overledene.

Tegen een schriftelijke wilsbeschikking kan alleen de familierechtbank ingaan.

Bank van de overledene

Alle bankrekening(en), postrekeningen, spaarboekjes en kluisen van de overledene worden geblokkeerd. De gegeven volmachten en domiciliëringen vervallen. De bankkluis wordt verzegeld. Spaarrekeningen van minderjarige of meerderjarige kinderen worden niet geblokkeerd. Bedrijfsrekeningen blijven open.

De gewone betalingen (gas, elektriciteit, ziekenhuisfacturen) handelt de bank gewoonlijk verder af. Voor de dagelijkse uitgaven kan de bankier een som geld deblokken. Als echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner van de overledene kan je de helft van het bedrag dat op alle rekeningen staat, vrij afhalen, met een maximum van 5000 euro. Vanzelfsprekend wordt dat bedrag later in rekening gebracht op je erfdeel.

Voor grote bedragen wend je je tot de vrederechter van het kanton van de woonplaats van de overledene, of geeft de notaris een 'akte van bekendheid' (akte waarin de erfgenamen worden aangewezen) af. De bank kan je advies geven over de te nemen stappen.

Zodra de bank een akte van bekendheid ontvangt, kan de bankkluis geopend worden en wordt een inventaris opgemaakt. Dat gebeurt in aanwezigheid van de langstlevende echtgenoot en van alle erfgenamen of hun vertegenwoordigers. De erfgenamen kunnen kiezen of ze de inventaris door de bank of de notaris laten opstellen.

Werkgever van de overledene

Je brengt de werkgever van de overledene op de hoogte van het overlijden. Die kan je informeren over eventuele financiële tegemoetkomingen van het werk en/of de vakbond (groepsverzekering, arbeidsongevallenverzekering, begrafenisvergoeding, enz.).

Werkgever van de nabestaanden

Als nabestaande heb je het recht om, met behoud van loon, afwezig te zijn na het overlijden van een familielid. De wettelijke duur van de afwezigheid is afhankelijk van de verwantschap met de overledene.

Reden van afwezigheid

Duur van afwezigheid

<p>Overlijden van echtgenoot of echtgenote of samenwonende partner, van een kind van de werknemer of van zijn/haar echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner.</p>	<p>10 dagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 dagen door de werknemer te kiezen tijdens de periode die begint met de dag van het overlijden en eindigt met de dag van de begrafenis • 7 dagen te kiezen door de werknemer binnen het jaar na de dag van het overlijden <p>Als je werkgever daarmee instemt, kan je andere periodes afspreken waarin je die 3 en 7 dagen opneemt.</p>
<p>Overlijden van de vader, moeder, schoonvader, stiefvader, stiefmoeder van de werknemer of van zijn/haar echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner.</p>	<p>3 dagen door de werknemer te kiezen tijdens de periode die begint met de dag van het overlijden en eindigt met de dag van de begrafenis.</p> <p>Als je werkgever daarmee instemt, kan je een andere periode afspreken waarin je die 3 dagen opneemt.</p>

Reden van afwezigheid

Duur van afwezigheid

Overlijden van een broer, zus, schoonzus, schoonbroer, grootvader, grootmoeder, kleinkind, van een overgrootvader, overgrootmoeder, van een achterkleinkind, van een schoonzoon of schoondochter, van de werknemer of van zijn/haar echtgeno(o)t(e) of samenwonende partner die bij de werknemer inwoont.

2 dagen te kiezen tijdens de periode die begint bij de dag van het overlijden en eindigt met de dag van de begrafenis.
Als je werkgever daarmee instemt, kan je een andere periode afspreken waarin je die 2 dagen opneemt.

Overlijden van de personen hierboven opgesomd wanneer de echtgeno(o)t(e) of partner niet bij de werknemer inwoont.

1 dag door de werknemer op te nemen op de dag van de begrafenis.
Als je werkgever daarmee instemt, kan je die dag op een ander moment opnemen.

Overleed je dierbare in een periode dat je door bijv. vakantie of ziekte niet aan het werk was?

Dan heb je geen recht op betaald verlof.

Neem voor meer informatie contact op met je werkgever.

Maakte je op het moment dat je dierbare overleed gebruik van een palliatief verlostelsel? Dan zijn er twee mogelijkheden:

- Je zet dat palliatief verlostelsel vroegtijdig stop.
- Je laat dat palliatief verlostelsel doorlopen tot de einddatum. Je werkgever kan je niet verplichten om het voor de einddatum stop te zetten.

Boekhouder

Werkte je overleden naaste als zelfstandige? Verwittig dan zijn of haar boekhouder.

Huisarts

Het ziekenhuis brengt de huisarts op de hoogte van het overlijden.

Verenigingen waarvan de overledene lid was

Verenigingen waarvan de overledene lid was, willen misschien een afvaardiging sturen naar de uitvaartplechtigheid. Het is dus ook belangrijk dat je ze op de hoogte brengt van het overlijden.

Orgaandonatie

Elke Belg die minstens 6 maanden in België is gedomicilieerd, is een potentiële orgaandonor, tenzij hij of zij uitdrukkelijk verzet aantekende tegen orgaandonatie. Als er geen verzet is aangetekend tegen orgaandonatie, kan de familie die na het overlijden niet verhinderen.

Meer informatie:

health.belgium.be > zoek op 'orgaandonatie'

Lichaam voor wetenschappelijk onderzoek

Iemand kan in een eigenhandig geschreven, gedateerde en ondertekende verklaring zijn of haar hele lichaam na overlijden afstaan voor wetenschappelijk onderzoek. Die procedure verloopt niet via de officiële kanalen voor orgaandonatie (zie hoger) en moet rechtstreeks met de universiteit van de keuze van de donor worden uitgevoerd. Meer informatie is beschikbaar bij de diverse universiteiten. De lijst kan je opvragen bij de Sociale dienst van het ziekenhuis (zie de contactgegevens op p. 29).

Belangrijk

Alle kosten verbonden aan het overlijden zijn voor de wettelijke erfgenamen.

Als de overledene vooraf niets bepaalde in een wilsbeschikking (zie p. 8), kiest de familie (of een persoon die daarvoor aangesteld is) voor een begrafenis of een crematie. Een uitvaartondernemer kan een grote hulp betekenen om een begrafenis of een crematie te regelen.

De gemeentelijke diensten of stadsdiensten bepalen in overleg met de nabestaanden en de uitvaartondernemer de dag en het uur van de begrafenis. De begrafenis kan ten vroegste 24 uur na het overlijden plaatsvinden. Je kan binnen de stad of gemeente van woonplaats zelf de begraafplaats kiezen waarop je de overledene wenst te begraven.

De stad of gemeente van woonplaats moet een gratis laatste rustplaats aanbieden. Let wel, dat is voor 1 persoon, beperkt in tijd en niet verlengbaar. Een gratis rustplaats is voorzien in elke vorm van begraven.

Volgende vormen van begraven zijn wettelijk voorzien: kist begraven in volle grond, asurne begraven in volle grond op een urnenveld, asurne bijzetten in een columbariumnis (dat zijn nissen opgebouwd als een muur) of asurne bijzetten in een urnenkelder. Crematieas kan ook uitgestrooid worden op een strooiweide. Grafkelders zijn niet verplicht en dus ook niet op elke

begraafplaats beschikbaar. Meer en meer gemeenten voorzien ook in meer natuurlijke vormen van bijzetting zoals een urnenbos of een natuurbegraafplaats.

Elke stad of gemeente heeft rond deze reglementering autonomie waardoor termijnen kunnen verschillen. Wettelijk is 10 jaar gratis. Een grafteken of zerk is niet verplicht.

Als mensen kiezen om samen een rustplaats te delen, is de aankoop van een concessie nodig. Dat is een graf waar tegen betaling meerdere overledenen begraven kunnen worden. Meestal is er een kostprijs per bijzetting. Bij een volgende bijzetting betaal je voor de eerdere bijzetting een bijkomende kost. Die vorm is verlengbaar en een grafteken is meestal verplicht.

De mogelijkheid bestaat om de as van de overledene in Belgische territoriale wateren te verstrooien in het bijzijn van familie en naasten.

De overledene kan ook op voorhand schriftelijk bepaald hebben om de as op een andere plaats te begraven, te bewaren of uit te strooien. Dat kan via een testament of schriftelijk verzoek bij de stad of gemeente (zie wilsbeschikking, p. 8).

Ook de nabestaanden kunnen ervoor kiezen om de as te begraven, te bewaren of uit te strooien op een andere plaats. Daarvoor is een schriftelijk verzoek vereist van de echtgenoot of van diegene met wie de overledene een feitelijk gezin vormde, of van alle bloed- of aanverwanten van de eerste graad. Als het om een minderjarige gaat, is een schriftelijk verzoek nodig van de ouders of de voogd. Dat verzoek moet ingediend worden bij de gemeente voor de crematie plaatsvindt.

Te contacteren instanties na de uitvaart

Mutualiteit

De maatschappelijk werker van de mutualiteit brengt alle aspecten van de ziekteverzekering in orde voor de nabestaanden. Je krijgt hulp om de nodige formaliteiten te regelen en om een tussenkomst in de begrafenis kosten aan te vragen. Voor meer informatie neem je het best contact op met de mutualiteit van de overledene.

Sociaal verzekeringsfonds

Werkte je overleden naaste als zelfstandige? Verwittig dan het sociaal verzekeringsfonds waarbij je naaste was aangesloten.

Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO)

Had je overleden naaste een ondernemingsnummer? Laat dan bij een erkend ondernemingsloket de handelsonderneming schrappen uit de kruispuntbank.

Vakbond of Hulpkas

Kreeg je overleden naaste een werkloosheidsuitkering? Verwittig dan de uitbetalingsinstelling (vakbond of Hulpkas).

Pensioendienst

De overledene was gepensioneerd

De Federale Pensioendienst neemt de nodige administratieve maatregelen voor de achterblijvende partner.

Meer informatie:

Federale Pensioendienst, Zuidertoren
Europaesplanade 1, 1060 Brussel
tel. **1765** (in België) / **+32 78 15 1765**
(vanuit het buitenland)

sfpd.fgov.be
mypension.be

De overledene was nog niet gepensioneerd

De huwelijkspartner van de overledene kan een overlevingspensioen of overgangsuitkering aanvragen via **mypension.be**, de Pensioenlijn **1765** of bij het gemeentebestuur van je woonplaats.

Meer informatie en voorwaarden:

- Overlevingspensioen: **sfpd.fgov.be**
> zoek op 'overlevingspensioen'
- Overgangsuitkering: **sfpd.fgov.be**
> zoek op 'overgangsuitkering'

Verzekeringsinstellingen

De overledene kan verschillende verzekeringen hebben bij meerdere maatschappijen. Verwittig alle maatschappijen zodat ze het nodige kunnen doen.

Levensverzekering

Als de overledene een levensverzekering had afgesloten, breng je de verzekeringsmaatschappij op de hoogte van het overlijden. Volgende documenten zijn nodig:

- polis
- bewijs van betaling van de laatste premie
- uittreksel overlijdensakte en eventueel doktersattest

De verzekeringsmaatschappij betaalt dan het kapitaal uit aan de nabestaande(n) zoals in het contract werd overeengekomen.

Schuldsaldoverzekering

Neem contact op met de verzekeraar of bank waarbij de overledene was verzekerd. Sommige polissen lopen verder, anderen worden stopgezet en/of aangepast.

Aanvullend pensioen voor zelfstandigen

Had je overleden naaste als zelfstandige een verzekering of meerdere verzekeringen voor een aanvullend pensioen (bijv. VAPZ, IPT, POZ)? Dan wordt het opgebouwde kapitaal van die verzekering(en) uitgekeerd aan de

nabestaanden of aan de begunstigden die vermeld staan in het contract dat je naaste afsloot.

Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV)

Bij het overlijden kan de auto alleen overgedragen worden aan de echtgeno(ot)(e), de wettelijk samenwonende partner of een van de kinderen. De procedure is dezelfde als voor de aankoop van een tweedehandsvoertuig. Er moet echter geen btw betaald worden en de wagen wordt niet onderworpen aan een technische controle.

De nummerplaat van het voertuig van de overledene moet geschrapt of overgedragen worden. Je stuurt de nummerplaat (met het DIV-logo, achterkant voertuig) op naar de Dienst Inschrijving Voertuigen (DIV). De verkeersbelasting wordt geschorst vanaf de dag dat de inschrijvingsplaat daar aankomt.

Meer informatie:

DIV, Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer
City Atrium, Vooruitgangstraat 56, 1210 Brussel
tel. **02 277 30 50**
mobilit.belgium.be

Huiseigenaar of huurder

Controleer als nabestaande of er in het huurcontract bijzondere bepalingen staan over het beëindigen van het huurcontract bij overlijden.

Meer informatie: [huurdersbond.be](https://www.huurdersbond.be)

Nutsvoorzieningen

Nutsvoorzieningen (bijv. gas, water, elektriciteit, internet, telefoon ...) moet je opzeggen of op een andere naam zetten. Domiciliëringsopdrachten vervallen bij het overlijden van de persoon. Die moet je dus aanpassen.

Abonnementen

Zeg alle abonnementen op naam van de overledene op of zet ze op een andere naam. Denk bijvoorbeeld aan kranten, tijdschriften, streamingplatforms en openbaar vervoer. Als je een uittreksel uit de overlijdensakte indient, kan je het resterende bedrag vanaf de dag van het overlijden tot het einde van het abonnement terugvorderen.

Regelingen i.v.m. kinderen

Groeipakket

Heeft de overledene kinderen die recht hebben op het Groeipakket? Neem dan contact op met de uitbetaler van het Groeipakket (het vroegere kinderbijslagfonds). Zo kan het recht op wezentoeslag onderzocht worden. De wezentoeslag vervalt wanneer de overlevende ouder later een nieuw huwelijk aangaat of een nieuw huishouden vormt.

Voogdij over minderjarige kinderen

Als 1 ouder overlijdt, wordt de overlevende ouder automatisch voogd.

De vrederechter bepaalt de voogdij over een minderjarige wanneer de enige of de beide ouders overleden zijn. Ouders kunnen een voogd aanwijzen via het testament of in een verklaring afgelegd voor de vrederechter of een notaris. Als de ouders geen voorkeur hebben gegeven, kiest de vrederechter meestal een voogd uit de naaste familiekring.

De regeling van de voogdij wordt altijd aan de vrederechter overgelaten. Die benoemt een voogd en een toeziende voogd. De voogd is iemand die geschikt is om de minderjarige op te voeden, zijn of haar goederen te beheren en hem of haar te vertegenwoordigen

in rechtshandelingen. De toeziende voogd houdt toezicht op de voogd bij de uitoefening van zijn of haar opdracht en waarschuwt de vrederechter als de voogd tekortschiet.

De regeling van het voogdijschap is een ingewikkelde materie. Meer gedetailleerde informatie kan je opvragen bij de griffie van het vredegerecht.

Erfgenamen

Erfgenamen kunnen worden opgenomen in een testament. Als er geen testament is, volgt men de wetgeving die zegt dat enkel bloedverwanten en de langstlevende echtgeno(o)t(e) erfrecht hebben. De wet voorziet een wettelijk erfdeel voor elke erfgenaam. Een bloedverwant kan dus niet volledig onterfd worden.

Testament

Als je niet weet of een testament is opgesteld, kan je je wenden tot een notaris. Die informeert dan bij het centraal register voor testamenten of er een testament geregistreerd is en waar zich dat bevindt.

Erfenis aanvaarden of verwerpen

Je bent niet verplicht om een erfenis te aanvaarden. Het zou immers kunnen dat de overledene meer schulden dan bezittingen had en dan erf je die schulden. Als je zeker weet dat de erfenis meer schulden dan inkomsten bevat, kan je de erfenis verwerpen. Dat gebeurt via de notaris. Daarop staat geen termijn, maar we raden je aan om niet te lang te wachten. Men neemt anders aan dat je de erfenis stilzwijgend aanvaardt en je moet dan zelf de schulden afbetalen.

Als je twijfelt aan de grootte van de schulden, kan je een boedelbeschrijving aanvragen. Je kan daarvoor terecht bij de notaris. De kosten voor een boedelbeschrijving moet je zelf dragen. Er wordt dan een inventaris opgemaakt van alle bezittingen en schulden van de overledene. Daarna beslis je of je de erfenis zuiver wil aanvaarden of onder voorrecht. Dat laatste betekent dat je de erfenis aanvaardt en dat je eventuele schulden slechts moet betalen voor zover er bezittingen aanwezig zijn in de nalatenschap. Zo ben je zeker dat je eigen vermogen gevrijwaard blijft. Bij zuivere aanvaarding is dat niet zo.

Aangifte van nalatenschap

Als je erft, moet je belasting betalen (successierechten of erfbelasting). Om te weten hoeveel precies, moet je een zogenaamde aangifte van nalatenschap indienen. Daarop geef je aan wat je geërfd hebt. Alle schulden, verschuldigde belastingen en kosten in verband met de laatste ziekte en de begrafenis mag je aftrekken van dat bedrag.

Als de overledene in Vlaanderen was gedomicilieerd, moet je de aangifte van nalatenschap indienen bij de Vlaamse Belastingdienst. Dat kan digitaal via ERFonline. Als de overledene in Brussel of Wallonië was gedomicilieerd, moet je de aangifte indienen bij de FOD Financiën. Dat kan digitaal via MyMinFin.

Je kan als erfgenaam zelf de aangifte indienen of aan de notaris vragen om dat te doen.

Meer informatie:

- De overledene was gedomicilieerd in Vlaanderen:
vlaanderen.be
> zoek op 'aangifte van nalatenschap'
- De overledene was gedomicilieerd in Brussel of Wallonië: **fin.belgium.be/nl**
> zoek op 'aangifte van nalatenschap'

Ondersteunende diensten bij ZAS

Palliatief supportteam (PST)

Vraag ernaar op de afdeling waar je verblijft.

Of bel op werkdagen tussen 9 en 16 uur om een afspraak te maken:

- ZAS Augustinus: **03 443 38 83**
- ZAS Cadix: **03 339 70 43**
- ZAS Elisabeth: **03 640 25 66**
- ZAS Hoge Beuken: **03 830 93 92**
- ZAS Middelheim: **03 280 23 36**
- ZAS Palfijn: **03 640 25 66**
- ZAS Vincentius: **03 443 38 83**

Meer info: zas.be/palliatief-supportteam

Consultatie palliatieve zorg

- ZAS Augustinus: **03 443 38 83**
- ZAS Hoge Beuken: **03 280 23 31**
- ZAS Palfijn: **03 640 25 66**
- ZAS Sint-Jozef: **03 444 13 80**

Meer info: zas.be/consultatie-palliatieve-zorg

Sociale dienst

Je kan bij de Sociale dienst terecht voor een luisterend oor en/of informatie over de begrafenis, hulp bij administratie, enz. Onze medewerkers staan altijd klaar om je op te vangen, te ondersteunen en je vragen te beantwoorden.

Je kan de Sociale dienst contacteren van maandag tot vrijdag van 8 tot 17 uur:

- via de verpleegkundige op de afdeling
- via het secretariaat van de Sociale dienst op de benedenverdieping aan het onthaal
- telefonisch:
  - ZAS Augustinus: **03 443 37 90**
  - ZAS Cadix: **03 339 73 73**
  - ZAS Elisabeth: **03 234 45 00**
  - ZAS Hoge Beuken: **03 830 90 70**
  - ZAS Joostens: **03 384 56 34**
  - ZAS Palfijn: **03 640 20 60**
  - ZAS Paola: **03 280 30 73**
  - ZAS PZ Stuivenberg: **03 217 70 40**
  - ZAS Sint-Jozef: **03 444 12 81**
  - ZAS Sint-Jozef Palliatieve eenheid: **03 444 13 86**
(10-16 uur)
  - ZAS Vincentius: **03 283 10 51**
  - ZAS UKJA: **03 280 49 00**

Meer info: zas.be/sociale-dienst

Dienst Levensbeschouwelijke zorg

De medewerkers van de dienst Levensbeschouwelijke zorg luisteren in alle openheid en discretie naar wat jou ter harte gaat. Een gesprek is vertrouwelijk, gratis en vrijblijvend. Ook familieleden en bezoekers kunnen een beroep doen op de medewerkers.

De dienst Levensbeschouwelijke zorg werkt actief pluralistisch en staat voor iedereen open. Jouw vragen en het respect voor jouw culturele, levensbeschouwelijke of spirituele achtergrond staan centraal.

Je kan de dienst Levensbeschouwelijke zorg contacteren:

- via de verpleegkundige op de afdeling
- telefonisch of per mail:
  - ZAS Augustinus, ZAS Sint-Jozef en ZAS Vincentius:
03 443 36 06, gza.pastorale.dienst@zas.be
  - ZAS Cadix, ZAS Elisabeth, ZAS Hoge Beuken, ZAS Joostens, ZAS Middelheim, ZAS Paola, ZAS Palfjn, ZAS PVT Antwerpen, ZAS PZ Stuivenberg, ZAS UKJA: **03 280 36 80, zna.levensbeschouwelijke-zorg@zas.be**

Meer info: zas.be/levensbeschouwelijke-zorg

Andere ondersteunende diensten

Diensten maatschappelijk werk

Deze diensten vind je voornamelijk bij de mutualiteiten en bij de OCMW's. Maatschappelijk werkers kunnen je informeren over onderwerpen zoals een leefloon, voorschotten op pensioen, hulp aan huis, enz. Je neemt daarvoor het best contact op met je mutualiteit of het OCMW in je buurt.

Centra Algemeen Welzijnswerk

De Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW) zijn laagdrempelige centra waar je terecht kan voor een ondersteunend gesprek, informatie, advies, doorverwijzing of begeleiding van langere duur. Ook met rouw- en levensvragen kan je terecht bij de Centra Algemeen Welzijnswerk. Er is geen wachttijd en het eerste contact is gratis. Je kan met deze dienst telefonisch een afspraak maken, chatten of gewoon eens langsgaan.

Meer informatie, adressen en telefoonnummers: caw.be.

Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg

In de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) kan je terecht voor individuele, ambulante begeleiding door professionele hulpverleners tegen een aangepaste prijs. De centra staan ook klaar bij rouwmoelijkheden.

Meer informatie, adressen en telefoonnummers: centrageestelijkegezondheidszorg.be

Rouw en verlies Vlaanderen

Rouw en verlies Vlaanderen biedt specifiek informatie rond rouw en de mogelijkheid tot ondersteunende gesprekken. Die gesprekken kunnen individueel zijn of in de vorm van lotgenotengroepen voor verschillende leeftijden.

Meer informatie: rouwenverliesvlaanderen.com

Zelfhulpgroepen

Meer informatie: zelfhulp.be

> 'zoek een zelfhulpgroep' > 'rouw en verlies'.

Tele-Onthaal

Bij deze organisatie kan je dag en nacht telefonisch of via chat terecht voor een luisterend oor of een doorverwijzing naar professionele hulpverlening. Je belt volledig gratis en anoniem: tel. **106**.

Meer informatie en mogelijkheid tot chatten:
tele-onthaal.be

Kinderen/jongeren en rouw

Voor meer informatie en ondersteuning verwijzen we naar:

- Awel: **awel.be**
- Jongeren Advies Centrum (JAC): **jac.be**
- Missing you: **missingyou.be**
- NokNok: **noknok.be**
- OverKop: **overkop.be**
- Rouw en verlies Vlaanderen:
rouwenverliesvlaanderen.com
- TEJO: **tejo.be**
- Tele-Onthaal: **tele-onthaal.be**
- WatWat, praat erover: **watwat.be/praat-erover**

ZIEKENHUIS aan de STROOM